

weten hoeveel geld voor hun sector beschikbaar zal zijn en de minister *na* de beoordeling nog kan beslissen over de verdeling van de middelen. De beslissingen van minister Anciaux die eind juni bekend gemaakt zijn lijken immers een belangrijk deel van het beoordelingswerk teniet gedaan te hebben. Terwijl commissies en administratie in hun werk de moeilijke oefening doen te zoeken naar een beoordeling-op-maat van elk dossier, wordt in de finale fase opnieuw abstractie gemaakt van de individuele aanvragen en worden de organisaties ingedeeld in de ruwe categorieën van toegekende bedragen, zonder oog voor de specificiteit en de noden van elke organisatie.

Uit: Artistiek Advies Etablissements d'en Face Projects

Voorlopig fungeert Etablissements nog te veel als louter experimenteerruimte voor de nieuwe beleidsploeg van acht mensen. Etablissements zal, na haar herprofilering in 2003, nu vooral in de komende jaren haar bestaansrecht moeten bewijzen.

Besluit: De commissie adviseert de aanvraag van Etablissements d'en Face Projects vzw tot subsidiëring van het geheel van haar werking voor de periode 2006-2007 positief.

Ondanks het ontbreken van een globaal inhoudelijk kader, hebben enkele commissies naast een beschouwing achteraf van vastgestelde tendensen in hun werkveld vóór de beoordeling van de individuele dossiers getracht inhoudelijke accenten te leggen en aandachtspunten naar voor te schuiven binnen hun eigen sector. De commissie 'festivals', bijvoorbeeld, heeft de beoordelingscriteria vertaald naar een aantal vragen die ze zelf het meest relevant achtte voor de evaluatie van festivalorganisaties (Is het profiel volledig/gedeeltelijk cultureel/artistisch? Welke dynamiek heeft dit festival, wat brengt het teweeg? enzovoort). De collega's die de 'kunstencentra en werkplaatsen' beoordeelden, hebben een poging ondernomen om een aantal evoluties in het veld te accentueren (niveau landschap) en een invulling te geven aan voor hen doorslaggevende beoordelingscriteria

(niveau individuele dossiers). Bovendien heeft deze commissie de definities van 'kunstencentrum' en 'werkplaats' van het decreet uitgewerkt en getracht om binnen die laatste categorie de subgroep van de alternatieve managementbureaus te omschrijven. Willem Hofstee⁴ stelt in *Boekmancahier* dat discussies om te komen tot een consensus (bijvoorbeeld over het criterium van kwaliteit, of de basiskenmerken van een werkplaats) niet noodzakelijk gerechtvaardigd worden door een duidelijk aanduidbare verbetering van het *oordeel an sich*, maar dat ze een meer preventieve functie hebben, namelijk de beoordelaars bij de les en het beoordelingscript te houden. Discussies die resulteren in de landschapsnota's zorgen echter niet alleen voor een meer doordacht en bewust proces van beoordelen binnen de commissies, bovendien worden de organisaties in staat gesteld hun individueel verdict binnen een breder kader te begrijpen én wordt het de minister bemoeilijkt om bij de uiteindelijke verdeling van de subsidies af te wijken van de adviezen. Het wordt dan immers duidelijk dat het wegnemen van een individueel puzzelstuk uit een beredeneerde landschapstekening meer repercussies heeft dan voor de organisatie alleen.

Ook een uiteenzetting over de *werkwijze* van de beoordeling, zoals uitgebreid neergeschreven bij de theatercommissie en ook aangegeven bij de commissie 'festivals', komt de transparantie van het proces van oordelen enkel ten goede, al blijft dat onvermijdelijk altijd gesluierd en gestoeld op een noodzakelijk vertrouwen in de deskundigheid van de commissieleden. Voor organisatiestructuren binnen de kunsten is een oordeel over structurele subsidies letterlijk van levensbelang, en wanneer ze enkel koers kunnen varen op wat gecommuniceerd wordt via papier, is een zorgvuldige uiteenzetting op z'n minst wenselijk.

De maten en gewichten van de beoordelingscriteria

Zoals reeds vermeld, hebben een aantal commissies expliciet getracht een invulling te geven aan de beoordelingscriteria die in het Kunstendecreet neergeschreven zijn. De rest van de interpretaties is enkel impliciet af te lezen uit de adviezen. Onze opdracht bestond er dan ook voornamelijk in de onnadrukkelijke invulling van de criteria uit de adviezen te abstraheren. In wat volgt zetten we onze belangrijkste bevindingen op een rij.

Uit: Artistiek Advies Contour

Contour vzw heeft in korte tijd een gedegen professionalisme opgebouwd en toont in zijn beleidsplan voldoende maturiteit om volwaardig te kunnen doorgroeien als organisatie met focus op videokunst. Getuige hiervan is de al uitgebreide internationale Europese samenwerking. Vooral op publieksgerichtheid scoort de Contour ook zeer goed vermits haar projecten dikwijls en/of grotendeels zich in de publieke ruimte bevinden (projecties, tentoonstellingsparcours in de stad...)

'Kwaliteit' - een ongrijpbaar goed?

Zowat het moeilijkst in te vullen of te beargumenteren beoordelingscriterium is dat van de 'kwaliteit van inhoudelijk concept en concrete (uit)werking'. Naast de eenvoudige vermelding dat het werk van organisatie X of kunstenaar Y 'kwaliteitsvol' is, zonder meer, konden we onder andere volgende variaties op de notie 'kwaliteit' terugvinden in de adviezen van de beoordelingscommissies: organisaties of kunstenaars zijn 'vernieuwend, eigenzinnig, boeiend, interessant' en 'intrigerend', ze 'geven richting aan het veld' of 'vervullen een voortrekkersrol', maken 'scherpe of uitdagende keuzes' en vormen een 'meerwaarde voor het landschap'. Een 'consequent parcours' wordt geprezen, net als 'evolutie'. 'In herhaling vallen' is te vermijden. Een flinke dosis 'kritische zelfreflectie' blijkt het ook uitzonderlijk goed te doen. De commissies 'geloven, vertrouwen' en 'appreciëren'. Enkel bij de theatercommissie zien we